

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371) 67388624 ♦ fakss (+371) 67388634 ♦ e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS
Rīgā

2011.gada 16.jūnijā

Nr. E03-KREUD-12

Par administratīvā soda un tiesiskā pienākuma pārtraukt negodīgu komercpraksi uzlikšanu

Par Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 4.panta otrās daļas 2.punktā noteiktās negodīgas komercprakses īstenošanu, par kuru paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa,
 piedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas biznesa koledža”
juridiskā adrese: Stabu iela 63, Rīga, LV-1011
vienotās reģistrācijas numurs: 40003972028
pilnvarotajam pārstāvim: (...)
vārds, uzvārds: (...)
personas kods: (...)
izskatīja administratīvo lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu, ir izvērtējis SIA „Latvijas biznesa koledža” vienotās reģistrācijas numurs: 40003972028, juridiskā adrese: Stabu iela 63, Rīga (turpmāk – Sabiedrība) īstenošanās komercprakses, sniedzot informāciju par iespējām studēt budžeta grupā/ bez maksas (turpmāk – Informācija), atbilstību patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošo, NKAL un citu normatīvo aktu prasībām.

2011.gada 8.februārī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/824-P-12, kurā informēja par to, ka ir uzsācis izvērtēt Sabiedrības īstenošanās konkrētās komercprakses atbilstību normatīvo aktu prasībām, vienlaikus pieprasot Sabiedrībai līdz 2011.gada 22.februārim iesniegt PTAC divu līgumu kopijas, kas

noslēgtas starp Sabiedrību un studentiem par studijām budžeta grupā, kā arī sniegt atbildes uz jautājumiem:

- Kādi ir kritēriji, izvēloties studentus budžeta grupā?
- Vai studentiem ir jāveic kāds maksājums, noslēdzot līgumu par studijām budžeta grupā (precizējot, kāds)?
- Kādas ir prasības/kritēriji, lai students turpinātu mācības budžeta grupā?
- Kāda informācija par iespējām studēt budžeta grupā, konkrētās budžeta vietas piešķiršanu, pārtraukšanu rakstveidā tiek sniegta studentiem pirms līguma noslēgšanas?

2011.gada 24.februārī PTAC saņēma Sabiedrības 2011.gada 21.februāra vēstuli Nr.1-8.2.1./198, kurā Sabiedrība sniedz atbildes uz PTAC uzdotajiem jautājumiem:

1. Budžeta grupas komplektēšanas kritēriji:

- a. pamatojoties uz konkursa rezultātiem;
- b. konkurss notiek, aizpildot attiecīgu testu;
- c. pretendentam jāsniedz ne mazāk kā 70% pareizu atbilžu uz visiem testa jautājumiem.

2. Noslēdzot līgumu par studijām budžeta grupā, studentiem jāveic maksājums par pēdējo studiju semestri vai tā daļu ne mazāk kā Ls 197.00 apmērā. Konkrētā summa ir kā nodrošinājums studenta sekmēm, lai budžeta finansējums būtu pieejams visu studiju laiku. Ja visu studiju laiku students mācās budžeta grupā, tad konkrētā summa tiek atmaksāta pilnā apmērā.

3. Prasības, lai students turpinātu mācības budžeta grupā:

- a. ieskaīšu, eksāmenu, kursa darbu laicīga nokārtošana ar vērtējumiem „8”, „9” un „10” (pēc sesijas rezultātiem vidējā atzīme nedrīkst būt zemāka kā „9”);
- b. aktīva piedalīšanās studentu pašpārvaldes darbībā un koledžas sabiedriskajā dzīvē.

4. Pirms līguma parakstīšanas Sabiedrības darbinieki iepazīstina studentu ar līguma tekstu, vēršot studenta uzmanību uz noteikumiem par studiju maksu par pēdējo semestri, kā arī informācija par budžeta vietu piešķiršanu/pārtraukšanu ir norādīta Sabiedrības nolikumā, kas ir brīvi pieejams studentiem Sabiedrības telpās un attiecīgās interneta mājas lapas sadaļā *Intranets*.

Lai pilnīgi un vispusīgi izvērtētu lietas apstākļus, PTAC 2011.gada 21.martā vēstulē Nr.21-06/1853-P-12 lūdza Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijai sniegt viedokli par Sabiedrības rīcības, pieprasot no studējošajiem noteiktus maksājumus, nosakot attiecīgas prasības, lai students varētu turpināt studijas budžeta grupā, un ieturot iemaksāto naudas summu par pēdējo semestri, atbilstību izglītības jomu regulējošo normatīvo aktu prasībām. Saskaņā ar Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas 2011.gada 4.aprīļa vēstulē Nr.01-17/2077 sniegto viedokli Sabiedrība, nosakot prasības tās finansētā studiju vietā studējošajiem, ir rīkojusies atbilstoši Augstskolu likuma 4.panta otrajā daļā noteiktajam augstskolu un koledžu autonomijas principam un ir motivējusi koledžas finansētajās studiju vietās studējošos labā līmenī apgūt koledžas īstenoto studiju programmu, kā arī Sabiedrībai atbilstoši Augstskolu likuma 46.panta otrajā

daļā noteiktajam noslēgtajā studiju līgumā saskaņā ar 2007.gada 23.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.70 „Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi” prasībām (5.5., 7.3.apakšpunkti) cita starpā ir jānorāda tās noteiktais studiju maksas apmērs un samaksas termiņi, kā arī citi noteiktie maksājumi, tostarp, par atkārtotu pārbaudījumu kārtošanu vai atkārtotu citu studiju uzdevumu izpildi, ja studējošais studiju programmu nav apguvis sekmīgi, un par studiju programmas apguvei nepieciešamā individuālā materiāli tehniskā nodrošinājuma iegādi.

2011.gada 19.aprīlī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/2485-P-12, kurā informēja par tās īstenotās komercprakses neatbilstību normatīvo aktu prasībām un par PTAC pieņemto lēmumu par lietvedības administratīvā pārkāpuma lietā uzsākšanu, par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku, kā arī par Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmajā daļā noteiktajām Sabiedrības tiesībām izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā. PTAC aicināja Sabiedrību rakstveida viedokli un argumentus iesniegt līdz 2011.gada 9.maijam. Papildus PTAC pieprasīja Sabiedrībai līdz minētajam datumam sniegt PTAC informāciju par to, kur, kādā apjomā un laika periodā Sabiedrība ir sniegusi izplatīšanai Informāciju par iespējām studēt budžeta grupām un par to, cik patērētāji/studenti ir pieteikušies konkrētajam piedāvājumam, kā arī iesniegt konkrētā Sabiedrības piedāvājuma radio reklāmu.

2011.gada 9.maijā PTAC saņēma Sabiedrības pilnvarotā pārstāvja iesniegtos dokumentus saistībā ar administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu, kā arī 2011.gada 10.maijā PTAC saņēma Sabiedrības 2011.gada 9.maija vēstuli Nr.1-8.2.1./315, kurā Sabiedrība sniegusi atbildes uz PTAC 2011.gada 19.aprīļa vēstulē Nr.21-06/2485-P-12 izteikto pieprasījumu.

Minētajā atbildes vēstulē Sabiedrība informē, ka Informācija par iespējām studēt budžeta grupā tika izvietota Latvijas biznesa koledžas mājas lapā www.biznesakoledza.lv (turpmāk – Mājas lapa) un portālā www.draugiem.lv, kā arī laika posmā no 2010.gada jūnija līdz 2010.gada septembrim un 2010.gada decembrī tika izvietota reklāma par Latvijas biznesa koledžu radiostacijā European Hit Radio (reklāmas rullītis tika atskaņots 5-6 reizes dienā). Sniedzot informāciju par to, cik patērētāji/studenti tika pieteikušies konkrētajam piedāvājumam, Sabiedrība paskaidro, ka tai nav zināms konkrēts skaits par attiecīgo testu (lai pieteiktos studijām koledžā) aizpildījušām personām, vienlaikus informējot, ka studentu skaits, kuri pareizi (70 %) ir aizpildījuši testu un ieguvuši tiesības studēt budžeta vietā bija 57 cilvēki (savukārt, uz konkrēto informācijas sniegšanas brīdi budžeta vietās studē 9 studenti, kuri tika aizpildījuši izvirzītās prasības).

2011.gada 12.maijā administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana tika atlikta, jo Sabiedrība nebija iesniegusi visu PTAC 2011.gada 19.aprīļa vēstulē Nr.21-06/2485-P-12 pieprasīto informāciju.

2011.gada 19.maijā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/3142-P-12, kurā, pamatojoties uz NKAL 15.panta otro daļu, atkāroti pieprasīja Sabiedrībai līdz 2011.gada 26.maijam iesniegt Sabiedrības radio reklāmu audiāli uztveramā formā, kurā sniegta informācija par iespēju studēt Latvijas Biznesa koledžas budžeta grupā, un portālā www.draugiem.lv izplatīto informāciju par konkrēto piedāvājumu. Vienlaikus PTAC lūdza precizēt konkrētās radio reklāmas, kā arī citos medijos, tostarp portālos www.delfi.lv un www.draugiem.lv sniegtās

informācijas par iespēju studēt Latvijas biznesa koledžas budžeta grupā izplatīšanas laika periodu un apjomu. PTAC arī informēja par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku.

2011.gada 27.maijā PTAC saņēma Sabiedrības 2011.gada 25.maija vēstuli, kurā Sabiedrība norāda, ka PTAC uzsāktā lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā par Sabiedrības izdarītu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.¹³ panta trešajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu – par negodīgu komercpraksi – ir nepamatota. Sabiedrība vēstulē atsaucas uz LAPK 7.panta pirmo, otro un trešo daļu, 9.panta pirmo daļu, 237.pantu un 239.panta pirmo daļu. Vienlaikus Sabiedrība norāda uz tās Mājas lapā sniegto informāciju par iespējam studēt budžeta grupā (<http://www.biznesakoledza.lv/lv/budzeta-vietas/?gclid=CJX-m9iJg6kCFU2GzAodbDbm6A>), kas tiek sniegta šobrīd. Sabiedrība arī norāda, ka portālā www.delfi.lv ir izvietojusi informāciju *Pretendē uz budžeta vietu un stipendiju Latvijas Biznesa koledžā* (pieteikšanās līdz 2011.gada 1.jūnijam). Portālā www.draugiem.lv tika izvietots Sabiedrības reklāmas baneris ar tekstu *Uzņemšana budžeta vietās Latvijas biznesa koledžā*, kas darbojās kā hipersaite uz Sabiedrības Mājas lapu. Konkrētais baneris izplatīts 16 reizes latviešu valodā un 10 reizes krievu valodā no 2010.gada 1.jūnija līdz 2010.gada 26.augustam.

Savukārt reklāmas A/S “Super Fm” ēterā izplatītas laika posmā no 2010.gada 1.jūnija līdz 2010.gada 30.septembrim, kā arī laika posmā no 2010.gada 1.decembra līdz 2010.gada 30.decembrim. Papildus Sabiedrība atsaucas uz 2011.gada 21.februāra vēstulē Nr.1.-8.2.1./198 sniegto informāciju, ka pirms līguma parakstīšanas, tās darbinieki iepazīstina patērētāju/studentu ar līguma tekstu, vēršot uzmanību par noteikumiem par studiju maksas samaksu par pēdējo semestri. Iepriekšminētos apstākļus, proti, to, ka Sabiedrība ir sniegusi patērētājiem lēmuma pieņemšanai nepieciešamo informāciju, apstiprina vēstulei pievienotie Sabiedrības studentu paskaidrojumi (Sabiedrības 2011.gada 25.maija vēstules 3.-5.pielikums). Turklāt Sabiedrība apgalvo, ka pretēji PTAC rīcībā esošās kādas fiziskās personas vēstulē sniegtajai informācijai neviens Sabiedrības darbinieks, arī Sabiedrības sekretāre nekad un nekādā veidā nav maldinājusi patērētājus/studentus par Sabiedrības sniegto izglītības pakalpojumu būtību, raksturu (atsauce uz konkrētās vēstules 1.pielikumu). Sabiedrība minētajai vēstulei ir pievienojusi konkrētus amata aprakstus (1-2.pielikums).

Sabiedrība vēstulē pauž viedokli, ka tā ir sniegusi patērētājiem pilnīgu, vispusīgu un objektīvu informāciju saskaņā ar godprātīgu reklāmas praksi, kā arī veica visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu patērētājiem/studentiem brīvu pieeju informācijai par Sabiedrības pakalpojumiem, kā arī lai savlaicīgi (pirms patērētāja lēmuma pieņemšanas izmantot Sabiedrības izglītības pakalpojumus) informētu patērētājus par visām iespējam saņemt šāda veida informāciju. Sabiedrība paskaidro, ka konkrētajam nolūkam, sniedzot Informāciju, tika izmantots vārdu savienojums „studijas budžeta vietā”, kaut gan tās nav valsts apmaksātas budžeta vietas. Minētais vārdu savienojums lietots, lai informētu patērētājus/studentus, ka Sabiedrības izglītības pakalpojums (bezmaksas studijas budžeta vietā) tiek sniegts ar nosacījumiem, kas līdzīgi citu iestāžu izvirzītajiem nosacījumiem, lai pretendētu uz valsts apmaksātām (bezmaksas) studijām,

vienlaikus paskaidrojot patērētājiem/studentiem, ka studijas Sabiedrības budžeta grupā apmaksā nevis valsts, bet gan Sabiedrība.

Papildus Sabiedrība norāda, ka tā uzskata, ka, vērtējot reklāmu un komercprakses atbilstību normatīvo aktu prasībām, ir jāņem vērā kā konkrēto informāciju uztvertu vidusmēra patērētājs, atsaucoties uz Eiropas Kopienu tiesas (turpmāk – EKT) praksē norādītajiem vidusmēra patērētāja kritērijiem. Līdz ar to Sabiedrība uzskata, ka, ņemot vērā Sabiedrības sniegtās informācijas saturu, pasniegšanas veidu, citu patērētājiem/studentiem sniegto informāciju, patērētāji/studenti nevarētu tikt maldināti par konkrēto Sabiedrības pakalpojumu (bezmaksas studijas budžeta grupā), tādējādi secināmas, ka Informācija nemaldina vidusmēra patērētāju par piedāvāto konkrēto pakalpojumu, kā arī nerada situācijas, ka vidusmēra patērētājs Sabiedrības īstenotās komercprakses ietekmē, nesāņemot nepieciešamo informāciju par Sabiedrības izglītības pakalpojumu, pieņem lēmumu sāņemt Sabiedrības pakalpojumu vai atturēties no tā. Tādējādi Sabiedrība uzskata, ka PTAC secinājums par to, ka vidusmēra patērētājs, iepazīstoties ar Informāciju, varēja paļauties, ka piesakoties studijām, nebūs jāievēro nekādi papildu nosacījumi, lai izmantotu konkrēto piedāvājumu – *studēt bez maksas budžeta vietā*.

Sabiedrība uzskata, ka tās komercprakse ir godīga, atbilst Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām un to nevar atzīt par prettiesisku rīcību (negodīgu komercpraksi), kā arī Sabiedrība nedz ar nodomu, nedz aiz neuzmanības neveica tādas darbības, kuras var atzīt par negodīgu komercpraksi NKAL izpratnē. Sabiedrība uzskata, ka šādos apstākļos Sabiedrības darbībās nav konstatējams LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs, proti, konkrētajā gadījumā nav saskatāma objektīvā puse un subjektīvā puse.

Sabiedrība izsaka PTAC lūgumu pieņemt Sabiedrības 2011.gada 25.maija vēstuli, pievienot to konkrētās lietas materiāliem un tajā sniegto informāciju ņemt vērā, izskatot pēc būtības konkrēto administratīvā pārkāpuma lietu, kā arī pieņemt un pievienot lietas materiāliem iepriekšminētajai vēstulei pievienotos pierādījumus un izbeigt lietvedību konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā, pamatojoties uz LAPK 239.panta 1.punkta noteikumiem.

Iepriekšminētajai Sabiedrības vēstulei pielikumā pievienots:

- radio European Hit Radio ēterā izplatītās reklāmas (kuras nesatur Informāciju);
- radio European Hit Radio ēterā izplatīto pašreklāmu izvietojuma grafika kopija;
- Sabiedrības studentu paskaidrojumi;
- Sabiedrības darbinieces (sekretāres) paskaidrojums un amata apraksta kopija.

Lietas izskatīšanas gaitā 2011.gada 6.jūnijā PTAC nosūtīja A/S „Super Fm” vēstuli Nr.21-06/3453-P-12, kurā pieprasīja A/S „Super Fm” sniegt Sabiedrības 2010.gada beigās un 2011.gada sākumā izplatītās audio reklāmas, kurās sniegta informācija par iespējām bez maksas studēt Latvijas biznesa koledžas budžeta grupā, kā arī sniegt informāciju par minēto reklāmu izplatīšanas laiku un apjomu. Minēto informāciju PTAC pieprasīja sniegt līdz 2011.gada 13.jūnijam, un izteica lūgumu minēto informāciju nosūtīt PTAC elektroniski līdz 2011.gada 9.jūnijam.

2011.gada 6.jūnijā PTAC saņēma A/S „Super Fm” elektroniski sūtītas reklāmas, kas izplatītas European Hit Radio ēterā:

1. Hītu nonstops. Pretendē uz budžeta vietām Latvijas biznesa koledžā! (turpmāk – Radio reklāma1);
2. Nāc uz Latvijas biznesa koledžas ziemas uzņemšanu. Šeit DJ Ella. Pretendē uz budžeta vietām Latvijas biznesa koledžā (turpmāk – Radio reklāma2);
3. Mācāmieš, strādājam, steidzamies, kavējam. Ikdienas saspringtajā ritmā nav vietas liekai informācijai, tādēļ programma Hītu nonstops izvairās no liekām runām, piedāvājot tikai mūziku. Klausies Hītu nonstopu katru darbdienu no plkst.14.00- 15.00. Atbalsta Latvijas Biznesa koledža – augstākā profesionālā izglītība divu gadu laikā. Šeit DJ Ella – es izvēlos Latvijas Biznesa koledžu. Tiksimies starpbrīžos.

PTAC arī saņēma A/S „Super Fm” elektroniski nosūtītu informāciju par Sabiedrības izplatīto reklāmu apjomu European Hit Radio ēterā, norādot, ka 2011.gada janvārī minētā radio ēterā izplatītas reklāmas *Hītu nonstops* 42 reizes, savukārt reklāma *Latvijas Biznesa koledža* 32 reizes, savukārt februārī izplatītas reklāmas *Hītu nonstops* 40 reizes un reklāma *1.privātā vidusskola* 32 reizes. Papildus A/S „Super Fm” norādīja, ka 1.privātā vidusskola ir Sabiedrības struktūrvienība.

2011.gada 9.jūnijā administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana tika atlikta, jo Sabiedrība nebija iesniegusi visu PTAC 2011.gada 19.maija vēstulē Nr.21-06/3142-P-12 pieprasīto informāciju. Sabiedrība mutiski informēja PTAC par to, ka tā iesniegs nepieciešamo informāciju par izplatīto konkrēto reklāmu apjomu, izplatīšanas laiku, kā arī iesniegs radio European Hit radio ēterā izplatītās reklāmas.

2011.gada 9.jūnijā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/3543-P-12, kurā, pamatojoties uz NKAL 15.panta otro daļu, atkārtoti pieprasīja Sabiedrībai līdz 2011.gada 14.jūnijam iesniegt Sabiedrības radio reklāmas, kurās sniegta informācija par iespējām studēt Latvijas biznesa koledžas budžeta grupā/bez maksas, iesniedzot par reklāmu izplatīšanu noslēgto līgumu kopijas. Vienlaikus PTAC atkārtoti pieprasīja Sabiedrībai līdz minētajam datumam precizēt visu reklāmu, kurās sniegta informācija par iespējām studēt Latvijas biznesa koledžas budžeta grupā/bez maksas, izplatīšanas vietu, laika periodu un apjomu. PTAC arī informēja par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku.

2011.gada 16.jūnijā PTAC saņēma Sabiedrības 2011.gada 16.jūnija vēstuli, kurā izteikts lūgums pievienot lietas materiāliem 2011.gada 14.jūnija izziņu par Sabiedrības un A/S „Super Fm” mutisko vienošanos par pakalpojumu sniegšanu, kā arī informāciju par Sabiedrības izplatīto reklāmu apjomu European Hit Radio ēterā (2011.gada janvārī minētā radio ēterā izplatītas reklāmas *Hītu nonstops* 42 reizes, reklāma *Latvijas Biznesa koledža* 32 reizes, savukārt februārī izplatītas reklāmas *Hītu nonstops* 40 reizes un reklāma *1.privātā vidusskola* 32 reizes).

Lietas izskatīšanas laikā 2011.gada 16.jūnijā Sabiedrības pārstāvis sniedza informāciju, ka reklāmas European Hit Radio ēterā, kurās sniegta informācija par

iespējām studēt Latvijas biznesa koledžas budžeta grupā tika izplatīta sākot no 2011.gada 3.janvāra līdz šim brīdim, Sabiedrībai nav noslēgts rakstveida līgums par reklāmu izplatīšanu radio ēterā ar A/S „Super Fm”, reklāmas tika/tiek izplatītas uz mutiskas vienošanās pamata.

Par konkrēto reklāmu izplatīšanas apjomu Sabiedrības pārstāvis paskaidroja, ka reklāmas 2010.gada pavasarī un vasarā tika izplatītas līdzīgā apjomā kā reklāmas janvārī un februārī.

Sabiedrības pārstāvis atsaucās uz rakstveidā sniegtajiem paskaidrojumiem. Attiecībā uz vārda „bezmaksas” lietošanu Sabiedrības pārstāvis norādīja, ka tas ir lietots tikai vienu reizi portālā www.delfi.lv, sniedzot Reklāmrakstu 2011.gada janvārī, taču tajā tika sniegta patērētājiem/studentiem nepieciešamā informācija, kā arī informācija par pieteikšanos studijām Latvijas biznesa koledžas mājas lapā. Attiecībā uz papildnosacījumiem, lai studētu Latvijas biznesa koledžas budžeta grupā, Sabiedrības pārstāvis norādīja, ka informācija par tiem tika sniegta dažādos informācijas avotos, tostarp Sabiedrības mājas lapā www.biznesakoledza.lv studējošajiem piedāvātajos līgumos u.c. Vienlaikus Sabiedrības pārstāvis uzsvēra, ka patērētājiem sniegtā informācija ir jāvērtē no vidusmēra patērētāja (kas ir izglītots un pietiekoši informēts) uztveres viedokļa.

Saistībā ar šobrīd Sabiedrības sniegto informāciju portālā www.delfi.lv sadaļā *Reklāmraksti – Studē par brīvu un saņem arī stipendiju Latvijas biznesa koledžā*, Sabiedrības pārstāvis paskaidroja, ka „par brīvu” (neveicot nekādas iemaksas) iespējams studēt būs tiem patērētājiem/studentiem, kuriem vidējās izglītības atestātā vērtējumi nav zemāki par 8 ballēm. Taču Sabiedrības pārstāvis norādīja, ka studentu uzņemšana ar šādiem konkrētiem noteikumiem sāksies 2011.gada 13.jūlijā.

PTAC pārstāve lietas izskatīšanas laikā norādīja arī uz to, ka Sabiedrība, sniedzot informāciju par pieteikšanās termiņu studijām budžeta grupā, ir īstenojusi maldinošu komercpraksi arī saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu, jo pieteikšanās termiņš ir ticis vairākkārtīgi pagarināts. Uz iepriekšminēto Sabiedrības pārstāvis norādīja, ka PTAC šo konkrēto maldinošās komercprakses aspektu nebija iekļāvis 2011.gada 19.aprīļa vēstulē Nr.21-06/2485-P-12, kurā Sabiedrība tika informēta par tās īstenotās komercprakses neatbilstību normatīvo aktu prasībām, lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā, līdz ar to Sabiedrība nevar sniegt paskaidrojumus un viedokli par šo pārkāpumu. Vienlaikus Sabiedrības pārstāvis pauda uzskatu, ka pieteikšanās studijām termiņa pagarināšana nemaldina patērētājus/studentus un Sabiedrībai ir tiesības pagarināt uzņemšanas termiņu saskaņā ar Augstskolu likumu.

Papildus Sabiedrības pārstāvis izteica viedokli, ka PTAC normatīvo aktu noteikumus tulko paplašināti, kā arī norādīja, ka administratīvo pārkāpumu lietas tiek uzskatītas par mazajām krimināllietām, ko ir atzinusi arī Eiropas Savienības tiesa, un konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā nav konstatējams pārkāpuma sastāvs, objektīvā un subjektīvā puse, līdz ar to minētā administratīvā pārkāpuma lieta ir jāizbeidz.

Ņemot vērā lietā esošos materiālus, PTAC konstatē un secina turpmāk minēto:

PTAC ir konstatējis (2011.gada 2.februārī), ka Sabiedrības Mājas lapā tika sniegta informācija – *Uzņemšana budžeta vietās. Tiek īstenota iestāšanās dokumentu pieņemšana LBK. Abiturientus lūdzam aizpildīt elektronisko pieteikumu sadaļā [Pieteikties studijām](#). Studenti, kuri stāsies LBK 2011. gadā, var pretendēt uz budžeta vietām. Kandidātiem uz budžeta vietām, nepieciešams [elektroniskajā pieteikumā](#) norādīt „Pretendēju uz budžeta vietu studijām LBK”.*

Mājas lapā, izvēloties elektroniski pieteikties studijām, tika sniegta informācija – ***Ja Jūs jau izvēlējāties studiju programmu, Jūs varat Pieteikties studijām on-line. Norādiet nepieciešamos datus un Jūs tiksiet iekļauti pretendentu sarakstā. Tas nozīmē, ka Jums tiek rezervēta vieta grupā un mēs Jūs gaidīsim. Nepieciešamības gadījumā LBK informācijas centra darbinieks sazināsies ar Jums. Tiek izskatīti iesniegumi, kuri bija nosūtīti ziemas vai vasaras uzņemšanas periodā. Patstāvīgi ievadot personīgus datus Jūs taupīsiet uzņemšanas komisijas sekretāres laiku dokumentācijas aizpildīšanā. Paldies. Studenti, kuri stāsies LBK 2011. gadā, var pretendēt uz budžeta vietām. Kandidātiem uz budžeta vietām, nepieciešams norādīt „Pretendēju uz budžeta vietu studijām LBK”.***

Elektroniski piesakoties studijām budžeta grupā, uz elektronisko pastu tika saņemta informācija – *Labdien, balstoties uz budžeta komisijas sniegtās informācijas Jūs pretendējat uz budžeta finansējumu apmācībām. Piedāvājam Jums iziet testu kas ļaus mums sadalīt budžeta vietas. Ja šobrīd Jūs neesat gatavi uzsākt testu, varat izdarīt to vēlāk (10 dienu laikā). Pārbaudes uzsākšanai lūdzam pāriet uz šo saiti <http://www.biznesakoledza.lv/?q=eDA9MiZ4MT0xMiZ4Mj0zJng1PWY0ZmNkZmRjNjViN2Q3MjY=>*

PTAC arī ir konstatējis, ka Sabiedrība 2011.gada 17.janvārī portālā www.delfi.lv (turpmāk – Portālā) tika sniegusi apmaksātu informāciju – *Nāc studēt BEZ MAKSAS Latvijas Biznesa koledžā - budžeta vietas klātienē, neklātienē un tālmācībā! 2011.gada ziemas uzņemšana:*

Iegūsti profesionālo augstāko izglītību bez maksas.

Latvijas Biznesa koledža tikai 2011.gada janvārī izsludina uzņemšanu uz papildus budžeta vietām. Nāc studēt par brīvu un saņem profesionālo augstāko izglītību tikai 2 gados! Studē bez maksas kādā no licencētām un akreditētām studiju programmām.

Studiju programmas:

- grāmatvedība;
- tiesību zinātnes;
- uzņēmējdarbība;
- informācijas tehnoloģijas;
- personāla vadība;
- sabiedriskās attiecības un reklāma;
- tūrisma un viesnīcu uzņēmumu vadība;
- menedžments.

Kā pieteikties uz papildus budžeta vietām?

Pieteikties studijām ir ļoti vienkārši, bet nenokavē! Tikai tagad, tikai janvārī Tu vari pieteikties un pretendēt uz papildus budžeta vietām 2011.gada ziemas uzņemšanā Latvijas Biznesa koledžā. Aizpildi [pieteikumu studijām](#), un mēs nosūtīsim pārbaudes testu uz Tavu e-pastu. Atbildi par rezultātu saņemsi dažu stundu laikā. Viss ir bez maksas. Tev tikai jāpiesakās un jāizpilda pārbaudes tests.

(turpmāk – Reklāmraksts).

PTAC arī ir konstatējis, ka Sabiedrība, ir izplatījusi Informāciju radio European Hit Radio ēterā, sniedzot Radio reklāmu1 un Radio reklāmu2.

Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu, kas nosaka, ka *komercprakse ir darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciālā saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*, Informācijas sniegšana ir uzskatāma par komercpraksi NKAL izpratnē, jo tās sniegšana ir tieši saistīta ar konkrētā izglītības pakalpojuma sniegšanas veicināšanu.

Savukārt saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu, kas nosaka, ka *komercprakses īstenotājs – ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietveros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā*, Sabiedrība ir uzskatāma par komercprakses īstenotāju.

[1.1.] Saskaņā ar NKAL 11.panta 20.punktu *komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja komercprakses īstenotājs raksturo precī vai pakalpojumu ar vārdiem „bezmaksas”, „par velti”, „bez atlīdzības” vai tamlīdzīgi, bet patērētājam ir jāmaksā vēl kas vairāk virs tām izmaksām, kuras*

rodas, atbildot uz piedāvājumu un saņemot piegādāto precī vai pakalpojumu. Izvērtējot Sabiedrības īstenotās komercprakses, sniedzot Informāciju Portālā, atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī ņemot vērā lietas izskatīšanas ietvaros Sabiedrības sniegto informāciju, PTAC secina, ka Sabiedrības īstenotā konkrētā komercprakse ir vērtējama kā maldinoša jebkuros apstākļos, jo Sabiedrība, raksturojot piedāvāto pakalpojumu, komercpraksē ir izmantojusi konkrētu informāciju – (...) *Viss ir bez maksas* (...) *Nāc studēt bez maksas – pieteikšanās tikai janvārī!* *Izmanto iespēju iegūt profesionālo augstāko izglītību bez maksas!* (...) *Nāc studēt par brīvu un saņem profesionālo augstāko izglītību tikai 2 gadus!* (ko apliecina Reklāmraksts). Vienlaikus ir konstatējams, ka Sabiedrība 2011.gada 21.februāra vēstulē Nr.1-8.2.1./198, sniedzot atbildi uz PTAC jautājumu – kāda informācija par iespējām studēt budžeta grupā, konkrētās budžeta vietas piešķiršanu, pārtraukšanu rakstveidā tiek sniegta studentiem pirms līguma noslēgšanas – paskaidro, ka pirms līguma parakstīšanas Sabiedrības darbinieki iepazīstina studentu ar līguma tekstu, vēršot studenta uzmanību uz noteikumiem par studiju maksu par pēdējo semestri, kā arī informācija par budžeta vietu piešķiršanu/pārtraukšanu ir norādīta Sabiedrības nolikumā, kas ir brīvi pieejams studentiem Sabiedrības telpās un Mājas lapā. Līdz ar to PTAC secina, ka patērētājs/students, iepazīstoties ar Sabiedrības komercpraksē, sniedzot Informāciju Portālā, izmantoto informāciju, sagaida/varētu sagaidīt, ka, piesakoties studijām budžeta grupā, tās būs bez maksas (saskaņā ar Reklāmrakstā minēto apgalvojumu). Taču, ņemot vērā lietas izskatīšanas ietvaros Sabiedrības sniegto informāciju, kā arī saskaņā ar Sabiedrības un studentu noslēgtajos līgumos (to pielikumos) norādīto (līgumos ir norādīta konkrēta studiju maksa vienā semestrī, maksa kopā atbilstoši noteiktajam studiju ilgumam, papildu maksa par kvalifikācija darba aizstāvēšanu u.c., kā arī līgumu pielikumos ietverts noteikums, ka „budžeta finansējums tiek nodrošināts vienam studiju semestrim. LBK negarantē budžeta finansējumu uz ilgāku termiņu (...)”, ka, „saņemot budžeta finansējumu pirmajam semestrim, studentam 20 (divdesmit) dienu laikā jāapmaksā studiju maksa par pēdējo semestri, vai tā daļu (...)” u.c.), secināms, ka jebkurā gadījumā patērētājam/studentam, lai izmantotu konkrēto Sabiedrības piedāvājumu, nav iespējams studēt bez maksas, jo ir jāmaksā studiju maksa par pēdējo semestri vai tā daļu (ne mazāk kā Ls 197.00 apmērā) un maksa par kvalifikācijas darba priekšizstāvēšanu un aizstāvēšanu – Ls 137.00 apmērā. PTAC norāda, ka līdz ar to tika maldināti tie patērētāji, kuri saskaņā ar Reklāmrakstā sniegto informāciju sagaidīja/varēja sagaidīt, ka, piesakoties studijām budžeta grupā un izpildot attiecīgās konkursa prasības, būs iespējams studēt bez maksas visu pakalpojuma izmantošanas laiku (studiju periodu). Tādējādi Sabiedrības īstenotā komercprakse, sniedzot Informāciju Portālā, saskaņā ar NKAL 11.panta 20.punktu ir vērtējama kā maldinoša jebkuros apstākļos.

[1.2.] Vienlaikus PTAC konstatē, ka Sabiedrības īstenotā komercprakse, sniedzot Informāciju Radio reklāmā1 un Radio reklāmā2, kā arī Mājas lapā, ir vērtējama kā maldinoša saskaņā ar NKAL 10.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un apstākļus, kā arī tajā izmantotā saziņas līdzekļa ierobežojumus, var secināt, ka: 1) tiek noklusēta būtiska informācija, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai*

pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu, un komercprakses ietekmē vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis; 2) komercprakses īstenotājs būtisku informāciju slēpj vai sniedz neskaidri, nesaprotami, divdomīgi vai nepiemērotā laikā, vai (...), un rezultātā vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis, jo Sabiedrība nav sniegusi informāciju par to, ka, piesakoties konkrētajam piedāvājumam (studijām budžeta grupā), būs vēl papildu maksājumi (tostarp, maksa par studiju pēdējo semestri vai tā daļu (ne mazāk kā Ls 197.00 apmērā) un maksa par kvalifikācijas darba priekšizstāvēšanu un aizstāvēšanu – Ls 137.00 apmērā), kā arī nav sniegta informācija, ka budžeta grupā ir iespējams studēt tikai pirmo semestri, savukārt, pēc tam ir jāievēro attiecīgie nosacījumi (ieskaišu, eksāmenu, kursa darbu laicīga nokārtošana ar attiecīgu vērtējumu u.c.). Bez tam PTAC konstatē, ka Sabiedrība, sniedzot Informācijā norādi uz iespēju studēt „budžeta grupā” un tādējādi radot patērētājam iespaidu par tās piedāvājuma saistību ar valsts finansētajām budžeta vietām, vēl jo vairāk ir rosinājusi patērētāju paļauties uz to, ka viņam konkrētā piedāvājuma izmantošanai nebūs jāievēro papildu nosacījumi/ierobežojumi iespējai studēt bez maksas visu studiju periodu (tostarp, attiecībā uz iespējamām papildu izmaksām par studiju darbu priekšizstāvēšanu un aizstāvēšanu u.c.), ņemot vērā ierasto praksi, ka, piemēram, valsts budžeta finansētajās studiju vietās studentiem netiek pieprasīti tādi maksājumi, kādus ir noteikusi Sabiedrība. Turklāt ne Radio reklāmā1 un Radio reklāmā2, ne arī Mājas lapā 2011.gada 2.februārī konstatētajā sniegtajā informācijā, nav sniegta nekāda norāde uz attiecīgu papildu nosacījumu spēkā esamību, piesakoties iespējai studēt „budžeta grupā”. Līdz ar to PTAC secina, ka vidusmēra patērētājs varēja paļauties, ka, iepazīstoties ar Sabiedrības sniegto Informāciju un piesakoties studijām, viņam nebūs jāievēro nekādi citi papildu nosacījumi, lai izmantotu piedāvājumu „studēt budžeta grupā”.

Attiecībā uz Sabiedrības 2011.gada 25.maija vēstulē sniegto argumentu, ka, vērtējot tās īstenotās konkrētās komercprakses atbilstību normatīvo aktu prasībām, ir jāņem vērā tas, kā Sabiedrības sniegto Informāciju uztvertu vidusmēra patērētājs, PTAC paskaidro, ka Sabiedrības īstenoto komercpraksi attiecībā uz maldinošo noklusējumu (NKAL 10.pants) PTAC vērtē no vidusmēra patērētāja uztveres viedokļa, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.2006/2004 („Negodīgas komercprakses direktīva”) (turpmāk – Direktīva), un EKT praksē norādītos vidusmēra patērētāja kritērijus – patērētājs, kurš ir pietiekoši zinošs un labi informēts, kā arī pietiekoši vērīgs un piesardzīgs (skat. Direktīvas preambulas 18.punkts; EKT C-112/99, 52.paragrāfs; C-44/01, 55.paragrāfs; C-356/04, 78.paragrāfs; C-381/05, 23.paragrāfs). Savukārt attiecībā uz Sabiedrības īstenoto komercpraksi, kas vērtējama kā maldinoša saskaņā ar NKAL 11.panta 20.punktu, PTAC norāda, ka saskaņā ar Direktīvas preambulas 17.punktu Direktīvas I pielikumā ietverts jebkuros apstākļos maldinošas komercprakses paveidu saraksts. Saskaņā ar minēto Direktīvas punktu šie ir vienīgie komercprakses piemēri, ko var

uzskatīt par negodīgiem, neizvērtējot katra atsevišķa gadījuma atbilstību – neizvērtējot pantus par negodīgas komercprakses aizliegumu, maldinošu komercpraksi, maldinošu noklusēšanu, agresīvu komercpraksi un uzmākšanos, piespiešanu un nesamērīgas ietekmes izmantošanu. Tāpat arī saskaņā ar nacionālajā likumdošanā paredzēto, konstatējot maldinošu komercpraksi jebkuros apstākļos, PTAC nav atsevišķi jāizvērtē tās atbilstība pārējām NKAL noteiktajām normām par maldinošu komercpraksi, tajā skaitā, attiecībā uz to, vai vidusmēra patērētājs konkrētās komercprakses ietekmē pieņēma vai varēja pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu par konkrētā produkta piedāvājumu – studēt bezmaksas budžeta grupā, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis, jo tāda komercprakse ir negodīga un tādējādi arī patērētāju ekonomisko rīcību negatīvi ietekmējoša jebkuros apstākļos.

PTAC vērs uzmanību, ka saskaņā ar Direktīvas preambulas 11.punktu ar šo direktīvu ir sasniedzama augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzība, nosakot vienotu vispārēju aizliegumu tādai negodīgai komercpraktei, kas kropļo patērētāju saimniecisko rīcību.

Minētās direktīvas 2.panta e) punkts nosaka, ka *būtiski kropļot patērētāja saimniecisko rīcību” nozīmē izmantot komercpraksi, lai būtiski mazinātu patērētāja spējas pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu, tādējādi liekot patērētājam pieņemt tādus lēmumus par darījuma veikšanu, kādus viņš citādi nebūtu pieņēmis.* Savukārt 2.panta k) punkts nosaka, ka „*lēmums veikt darījumu” ir jebkurš patērētāja pieņemts lēmums par to, vai, kā un pēc kādiem noteikumiem veikt pirkumu, vai veikt pilnus vai daļējus maksājumus, paturēt produktu vai no tā atbrīvoties, vai attiecībā uz to izmantot līgumtiesības, neatkarīgi no tā, vai patērētājs nolemj rīkoties vai no rīcības atturēties.*

Sabiedrība 2011.gada 25.maija vēstulē ir sniegusi viedokli, ka Sabiedrība informāciju par nepieciešamajiem papildu maksājumiem (studiju maksa par pēdējo semestri vai tā daļu (ne mazāk kā Ls 197.00 apmērā) un maksa par kvalifikācijas darba priekšizstāvēšanu un aizstāvēšanu – Ls 137.00 apmērā) un papildu nosacījumiem (budžeta grupā ir iespējams studēt tikai pirmo semestri, savukārt, pēc tam ir jāievēro attiecīgie nosacījumi (ieskaišu, eksāmenu, kursa darbu laicīga nokārtošana ar attiecīgu vērtējumu u.c.) ir sniegusi Mājas lapā un Sabiedrības darbinieki iepazīstina studentus ar nepieciešamo informāciju pirms līguma slēgšanas, tādējādi uzskatot, ka Sabiedrība ir sniegusi visu nepieciešamo informāciju patērētājiem/studentiem pirms līguma slēgšanas. Attiecībā uz iepriekšminēto Sabiedrības argumentu PTAC norāda, ka saskaņā ar NKAL 7.panta otrās daļas 1.punktu *par patērētāja pieņemtu lēmumu slēgt līgumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmums iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības, līdz ar to, vērtējot komercprakses atbilstību normatīvo aktu prasībām, nav obligāts nosacījums, ka patērētājam līgums ir jānoslēdz, pietiek, ja komercprakses ietekmē patērētājs pieņem lēmumu iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu vai atturēties no šādas rīcības, jo tikai pēc konkrēta lēmuma pieņemšanas patērētājs rīkojas, piemēram, konkrētajā gadījumā – aizpilda Sabiedrības piedāvāto testu, lai pieteiktos studijām, meklē informāciju Mājas lapā, zvana uz pakalpojuma sniedzēja tālruni vai dodas uz pakalpojuma sniedzēja biroju un veic tml. darbības, lai pieteiktos pakalpojumam. Tādējādi konkrētajā gadījumā*

patērētāja ekonomiskā rīcība jau tika ietekmēta brīdī, kad patērētājs iepazīs ar, piemēram, Reklāmrakstā sniegto informāciju; savukārt, turpmāk Sabiedrības sniegtā informācija ir Sabiedrības veiktās papildu darbības pēc patērētāja lēmuma pieņemšanas. Minēto apstiprina arī Direktīvas preambulā (skat. 13.punktu), kā arī Direktīvas 3.panta 1.punktā noteiktais, ka, lai stiprinātu patērētāju uzticību, vispārējais negodīgas komercprakses aizliegums ir vienādi attiecināms uz negodīgu komercpraksi, ko veic vai nu ārpus jebkādam uzņēmēju un patērētāju līgumsaistībām, vai pēc līguma noslēgšanas un tā izpildes laikā. Turklāt arī no Direktīvas ieviešanas/piemērošanas vadlīnijām izriet, ka negodīgas komercprakses izvērtējums attiecas uz plašu patērētāja pieņemto lēmumu loku, tostarp, lēmumu pirms konkrēta tiesiska darījuma noslēgšanas.¹ Līdz ar to Sabiedrības lietā sniegtais skaidrojums un iesniegtie materiāli, kā Sabiedrības darbinieka un studentu paskaidrojumi u.c., neapstiprina Sabiedrības īstenotās komercprakses, sniedzot Informāciju, atbilstību normatīvo aktu noteikumiem.

Izvērtējot iepriekš minēto, PTAC secina, ka Sabiedrības īstenotā komercprakse saskaņā ar NKAL 10.panta pirmo daļu un NKAL 11.panta 20.punktu ir uzskatāma par maldinošu. NKAL 4.panta otrās daļas 2.punkts nosaka, ka komercprakse ir negodīga, ja tā ir maldinoša. Līdz ar to Sabiedrība ir pieļāvusi NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizlieguma pārkāpumu. Vienlaikus PTAC secina, ka Sabiedrība ir izdarījusi LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā noteikto pārkāpumu – *par negodīgu komercpraksi*.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka, ka, ja *Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraktei atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.*

Izvērtējot lietderības apsvērumus, to, ar kāda veida lēmumu konkrētajā situācijā tiktu panākta vispārēja augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzība ne tikai šobrīd, bet arī nākotnē un ņemot vērā, ka komercprakses iespējamā negatīvā ietekme jau ir neatgriezeniski notikusi un ir izdarīts administratīvais pārkāpums, PTAC uzskata, nav lietderīgi pieņemt kādu no NKAL 15.panta astotajā daļā 1., 3. un 4.punktā paredzētajiem lēmumiem, bet, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, Sabiedrībai nosakāms ietekmēšanas līdzeklis par administratīvo pārkāpumu, piemērojot administratīvo sodu.

Savukārt, ņemot vērā to, ka Sabiedrība 2011.gada 9.jūnijā, kā arī šobrīd (2011.gada 16.jūnijā) sniedz Informāciju Portālā (Reklāmraksts 08.06.2011. un Reklāmraksts 13.06.2011.) ar saukli – *Studē par brīvu (..) Nāc un pretendē uz budžeta vietu*, kā arī European Hit Radio sniedz informāciju – *Pievienojies budžeta grupai*, noklusējot būtisku informāciju patērētājiem/studentiem lēmuma

¹ http://ec.europa.eu/consumers/rights/docs/Guidance_UCP_Directive_en.pdf; 23.lpp.

pieņemšanai (attiecībā uz iespējamām papildu izmaksām par studiju darbu priekšizstāvēšanu un aizstāvēšanu, kā arī informāciju, ka budžeta grupā ir iespējams studēt tikai pirmo semestri, savukārt, pēc tam ir jāievēro attiecīgie nosacījumi (ieskaišu, eksāmenu, kursa darbu laicīga nokārtošana ar attiecīgu vērtējumu), kā arī to, ka nekādas papildu izmaksas nebūs jāveic patērētājiem/studentiem, kuriem vidējās izglītības atestātā nav vērtējumu, zemāku par 8 ballēm), kā arī nepamatoti lieto vārdus “par brīvu” un šīs konkrētās sniegtās informācijas turpmāko iespējamo negatīvo ietekmi un nepieciešamību nodrošināt efektīvu patērētāju tiesību un tiesisko interešu aizsardzību, PTAC secina, ka ir lietderīgi saskaņā ar NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktā noteikto Sabiedrībai uzlikt tiesisku pienākumu izbeigt negodīgu komercpraksi, kas izpaužas kā patērētāja lēmuma pieņemšanai būtiskas informācijas noklusēšana un nepamatota vārdu „*par brīvu*” vai tml. nozīmes vārdu lietošana, līdz netiek nodrošināta tās atbilstība normatīvo aktu prasībām.

PTAC uzskata, ka ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī LAPK 1.panta pirmā daļa nosaka, ka *administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu un pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā*, un juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka *soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas.*² Vienlaikus PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvā soda piemērošanas mērķis ir arī audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (LAPK 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtošanās, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Kā iepriekš konstatēts, Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu – maldinošu – komercpraksi, tādējādi pārkāpjot NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu, un līdz ar to Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, par kuru administratīvais sods ir paredzēts LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi*.

LAPK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem*

² Māris Baltais. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.

pārkāpumiem. Saskaņā ar LAPK 166.¹³ panta trešo daļu par negodīgu komercpraksi – uzliek naudas sodu juridiskajām personām – no piecdesmit līdz desmittūkstoš latiem.

Saskaņā ar LAPK 32.panta otrās daļas noteikumiem, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Iestāde pārkāpēju ir tiesīga atbrīvot no administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 21.panta pirmās daļas noteikumiem tikai tādā gadījumā, ja izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs. Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka Sabiedrība ir pieļāvusi normatīvajiem aktiem neatbilstošas (negodīgas) komercprakses īstenošanu, kas nav uzskatāms par maznozīmīgu pārkāpumu, īpaši ņemot vērā to, ka iespējamais interešu aizskārums var skart plašu patērētāju loku.

Attiecībā uz Sabiedrības 2011.gada 25.maija vēstulē sniegto argumentu, atsaucoties uz LAPK 9.panta pirmo daļu un norādot, ka konkrētajā gadījumā Sabiedrības darbībās nav konstatējams pārkāpuma sastāvs – objektīvā puse un subjektīvā puse, PTAC paskaidro, ka, konstatējot administratīvo pārkāpumu, ir jāņem vērā to, ka no LAPK 9.panta pirmās daļas izriet, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība. Tādējādi vispārējā gadījumā administratīvā pārkāpuma lietā jākonstatē pie atbildības saucamās personas vaina.

Ar vainu saprotama fiziskās personas subjektīvā psihiskā attieksme pret nodarījumu. Kā norādīts tiesību literatūrā, juridisko personu atbildības noteikšanā vainas jautājums nevar būt risināms veidā, kādā tiek noteikta fizisko personu vaina. Šķērslis tam ir apstākļi, ka nekāda juridiskās personas psihiskā darbība nepastāv. Ja tiesībpārkāpumu izdara juridiska persona, tad konstatējams un pierādāms tiesībpārkāpums, bet tajā netiek ietverta vaina. Juridiskās personas administratīvās atbildības pamatojumā varētu likt konstatēto juridiskās personas faktisko darbību vai bezdarbību, kas atzīta par prettiesisku un sodāmu, bez jebkādas norādes uz vainu³. Līdz ar to PTAC atzīst, ka juridiskās personas izdarīta administratīvā pārkāpuma gadījumā nav nepieciešams konstatēt pie atbildības saucamās personas vainu un ka administratīvo sodu ir pamats piemērot, konstatējot un pierādot pašu tiesībpārkāpumu (skatīt Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 7.aprīļa spriedums lietā Nr.A42615607 (A1432-09/6)). Līdz ar to konkrētajā gadījumā Sabiedrības subjektīvās puses izvērtēšana administratīvā pārkāpuma konstatēšanā nav nepieciešama. Savukārt, konstatējot, ka Sabiedrība ir pārkāpusi NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu, ir pierādīta tiesībpārkāpuma objektīvā puse.

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem

³ Krastiņš U. Konceptuāli par vainu administratīvajās tiesībās. Jurista Vārds Nr. 23 (476), 2007.gada 5.jūnijs.

atbilstošu komercpraksi, un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtotās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 34.pantu pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu, un nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 33.pantu mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, kā arī ņemot vērā īstenotās komercprakses raksturu (maldinoša komercprakse jebkuros apstākļos, maldinošs noklusējums), pārkāpuma būtību, kā arī to, ka reklāmas mērķauditorija var būt patērētāju grupa, kā studenti/vidusskolēni, proti, patērētāju daļa, kuri vēl nestrādā algotu darbu un kuriem, iespējams, ir ierobežotas finansiālās iespējas studijām un tādējādi Sabiedrības īstenotā komercprakse var skart mazāk aizsargātas patērētāju grupas tiesiskās un ekonomiskās intereses, atbildību mīkstinošo apstākļu un pastiprinošo apstākļu neesamību, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliedams naudas sods Ls 1 500 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma – negodīgas komercprakses īstenošana – raksturu un tās īstenošanas vietu, laiku un apjomu (saskaņā ar lietā Sabiedrības iesniegto informāciju Sabiedrības komercpraksē izmantotā informācija sniegta Mājas lapā, vairākos interneta portālos, radio reklāmās; laika posms – no 2010.gada jūnija līdz šī lēmuma pieņemšanas brīdim).

Izvērtējot lietas materiālus un lietas izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz LAPK 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 4.panta pirmo daļu, 4.panta otrās daļas 2.punktu, 10.panta otrās daļas 1. un 2.punktu, 11.panta 20.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta astotās daļas 2.un 5.punktu,

n o l e m t s:

sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Latvijas biznesa koledža”

juridiskā adrese: Stabu iela 63, Rīga, LV-1011

vienotās reģistrācijas numurs: 40003972028

uzlikt naudas sodu Ls 1 500 (viens tūkstotis pieci simti) apmērā;

uzdot tiesisku pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, kas izpaužas kā patērētāja lēmuma pieņemšanai būtiskas informācijas noklusēšana un nepamatota vārdu „*par brīvu*”, „*bezmaksas*” vai tml. nozīmes vārdu lietošana, līdz netiek nodrošināta tās atbilstība normatīvo aktu prasībām.

Pieņemto lēmumu SIA „Latvijas biznesa koledža” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase	Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase	BIC kods TREL LV22
Konts (IBAN)	LV12TREL1060121019400	
Maksājuma mērķis:	Lēmums Nr. E03-KREUD-12	
Pieņemšanas datums:	2011.gada 16.jūnijs	

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Direktore vietniece

(personiskais paraksts)

B. Liepiņa

IZRAKSTS PAREIZS